

EDITORIAL

Subsub nga batukan ang pasismo sa rehimeng Duterte

Halos lima ka dekada na ang milabay sa dihang gipailalum ni Ferdinand Marcos sa balaod militar ang tibuok nasud nga resulta sa iyang brutal nga diktaduryang paghari. Sulod sa 14 ka tuig, maisugon nga misalmot ang katawhang Pilipino sa tanang natad sa pakigbisog.

Napailalum karon ang katawhang Pilipino sa susamang pasistang brutalidad ug kabangis atubangan sa dili-deklaradong balaod militar sa rehimeng Duterte. Mas walay puas ug mas malukpanon ang mga atake batok sa katawhan, partikular sa gidaghanon sa gipangpatay sa mga pwersa sa estado.

Usa ka pasistang estado nga adunay nipis nga takuban ang rehimeng Duterte. Ginagamit ni Duterte ang halos absolutong gahum, gamit ang militar ug pulis isip mga armadong ahente nga tigpatuman sa tanan niyang dikta. Gigamit niya ang antikomunismo ug antiterorismo

isip nagpatigbabaw nga ideolohiya aron hatagag-katarungan ang walay puas nga atake batok sa mga sibil-yan, sa mga kaaway niya sa pulitika ug batok sa tanang demokratikong pwersa. Ginahatagan niya sa tibuok kontrol ang militar sa ngalan sa “whole of nation approach” o “nasudnong pamaagi” sa kontra-insurhensiya.

Nangulo si Duterte sa usa ka mini nga demokratikong guberno. Tungod sa iyang mga tiranikong pamaagi, halos nawad-an na og kapuslanan ang kongreso ug mga korte. Ginapahilum ang tanang de-

"Subsub...", sundi sa panid 2

Himang militar, nakumpiska sa BHB-Negros

NAGLUNSAW OG MALAMPUSONG taktikal nga opensiba ang Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Negros isip tubag sa nagkagrabeng pagpanumpo sa reaksyunaryong rehimen sa rehiyon.

Niadtong Agosto 8, 2019, giambus sa BHB-Central Negros ang mga elemento sa 62nd IB sa Sityo Buyuron, Barangay Buenavista, Himamaylan City. Patay sa opensiba si PFC Joel Parenas samtang samaron usab ang pipila sa iyang mga upisyal ug tropa. Gitabunan usab sa mga berdugong AFP ang tinuod nga ihap sa kaswalti sa ilang han-ay. Nakumpiska gikan kanila ang siyam ka magasin, mga bala, bakpak ug uban pang himang militar.

Ayha niini, giharas sa mga Pulang manggugubat ang detatsment sa AFP sa Barangay

"Kahimanan...", sundi sa panid 3

"Subsub...", gikan sa panid 1

mokratikong pwersa, ginahadlok, pugos nga ginapakawalay-bili, ginhimong pasibo ug ginasumpo sa usa ka todo gyera nga pagpanumpo.

Usa ka pasistang demagogo o mangingilad si Duterte. Ginagamit niya ang popular nga sentimyento ug mulo sa lapad nga masa aron pagawason nga alang siya kanila. Gusto niyang kabigon ang suporta sa katawhan ug impluwensyahan ang masa samtang ginapahamtang ang mga palisiya nga nangdaugdaug ug nagpaantus kanila.

Hilabihan ka dautan ang iyang gihimo sa pagtuis sa kasaysayan. Gideklara niya nga "bayani" si Marcos ug gipasidunggan ang awtoritaryanismo sa makikaugalingong tumong nga hatagag katarungan ang iyang tiranya ug diktaduryang ambisyon. Sa pagtudlo sa dakung ihap sa mga kanhing upisyal sa AFP, iyang gipasidunggan isip disiplinado ug masaligan ang mga upisyal sa militar ug gitabunan ang ilang taas nga kasaysayan sa pagpangabuso sa mga katungod-tawo ug pagkalambi-git sa mga sindikatong kriminal ug

korapsyon.

Dayag nga giawhag ni Duterte ang militar ug pulis nga ipatuman ang mga pagpanglugos ug ekstra-hudisyal nga pagpamatay. Dayag niyang gimanduan ang mga pwersang panseguridad sa estado nga balewalaon ang mga katungod-tawo.

Ang pasismo ni Duterte maoy usa ka dagway sa walay kinutuban nga teroristang paghari sa pinaka-reaksyunaryo sa han-ay sa mga nagharing hut-ong sa dagkung burgesya-kumprador, agalong yutaan ug burukrata-kapitalista sa nasud. Girepresentahan ni Duterte ang pinakahakog ug pinakadautan nga pundok sa nagharing mga reaksyunaryo. Pareho ang gigikanan nila sa mga Marcos, Arroyo ug uban pang pinakadautan sa korapsyon ug pagpangdaugdaug. Anaa siya karon sa pungkay sa burukrata-kapitalistang hagdan ug ginagamit ang pasismo aron puuhon ang tanang mohagit ug mosukol.

Ginahikawan sa pasismo ni Duterte ang mga pwersa nga nagaas-dang sa demokratikong interes sa

masang dinaugdaug. Target niyang gub-on ang mga militanteng unyon ug organisasyon sa mamumuo, patriyotikong grupo sa estudyante, mga asosasyon sa mag-uuma nga nagasinggit sa tinuod nga reporma sa yuta ug uban pang demokratikong organisasyon. Tumong niining babagan ang demokratikong pakig-barog sa masa. Ginatukod ang pasistang-tipo sa mga organisasyon nga "maka-Duterte" aron atakehon ang lain-laing demokratikong organisasyon ug pagawasong adunay suportang masa ang iyang gikain-tapang rehimen.

Ang paggamit og pasismo sa nagharing pundok ni Duterte maoy timailhan sa kawalay katakus sa reaksyunaryong mga hut-ong nga maghari sa kanhing pamaagi nga ginatabunan sa mga prosesong burges-demokratiko ang dayag nga terorismo sa estado. Bunga kini pareho sa lalum ug bangis nga bangiy sa han-ay sa mga nagharing hut-ong, ug sa padayong pagkusog sa organisadong pagsukol sa mga hut-ong dinaugdaug ug pinahimuslan. Ingonman, labaw nga gipahuyang sa pasismo ang nagharing estado tungod kay ginapagrabe niini ang mga kontradiksyon dili lang tali sa masang dinaugdaug ug sa nagharing estado, kundili bisan tali sa magkalantugi nga paksyon sa mga nagharing hut-ong.

Niadtong 1972, gideklara ni Marcos ang balaod militar, giguba sa usa ka dekreto ang tibuok nagharing pulitikanhong sistema ug gitukod ang iyang diktadurya. Sa dihang nahagba si Marcos, ang iyang gibasura nga burges-demokratikong mga lagda sa nagharing sistema gibalik ilalum sa Konstitusyong 1987. Paspas kini karong naagnas sa pasistang kundisyon nga ginatukod ni Duterte.

Kinahanglang hugot nga batukan ug manglimbasog ang katawhang Pilipino aron tapuson ang paghari sa pasistang terorismo. Kinahanglan nilang panalipdan ang ilang mga demokratikong katungod

"Subsub...", sundi sa panid 3

ANG Bayan

Unod

Bolyum L Ihap 18 | Setyembre 21, 2019

Ang *Ang Bayan* ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang *Ang Bayan* og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawhag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.

[instagram.com/prwcnewsroom](https://www.instagram.com/prwcnewsroom)

[@prwc_info](https://twitter.com/prwc_info)

cppinformationbureau@gmail.com

Editorial: Subsub nga batukan ang pasismo sa rehimg Duterte	1
Himang militar, nakumpiska sa BHB	1
Gipagrabeng pagsumpo sa mga kabus	3
Atake sa mga kabus sa Pandi	4
Mini nga mga pasundayag sa AFP	5
Kadete sa PMA, patay sa <i>hazing</i>	5
Pagbanaw sa dugo sa Bukidnon	6
Ika-70 ka tuig sa Rebolusyong China	7
Protesta sa katawhan batok sa diktadurya	8
Resolusyon alang sa mga mag-uuma	9
Protesta batok sa pagpanumpo	9
Hunong pasada sa Valenzuela	9
Atake sa Saudi Arabia	9

Ang *Ang Bayan* ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas

"Subsub...", gikan sa panid 2

ug isinggit ang hustisya. Labaw pang makigbisog aron babagan ang plano ni Duterte nga palanaton ang iyang paghari, ug iduso nga manubag siya sa tanan niyang krimen.

Ipatuman ang walay kapuol nga kalihukang propaganda sa han-ay sa masa batok sa pasistang pagpangilad ug mga sa bakak ni Duterte. Batikuson ang paggamit ni Duterte sa absolutong gahum, ang korapsyon ug ang iyang pagluib sa nasud. Ibutyag ang kabuang ug korapsyon luyo sa mga pekeng "surender" ug deklarasyong "persona non grata."

Palapdon ug palig-onon ang mga demokratikong organisasyon sa kasyudaran ug kabanikanhan. Aktibo kining palihukon isip armas alang sa pagpanalipod ug pag-asdang sa interes sa masa. Dili pasagdang mahimong pasibo atubangan sa pagpanghadlok. Lukupon sa kaisog ang tibuk katawhan aron iasdang ang ilang mga pakigbisog alang sa panginabuhian, ang pagpanalipod sa mga katungod, ug ang lisud nga pakigbisog batok sa pasistang ti-

"Kahamanan...", gikan sa panid 1

Mahalang, Himamaylan niadtong Agosto 1. Duha ang natahong kaswalti sa han-ay sa militar. Giাতেke usab sa mga myembro sa

BHB ang detatsment sa Sityo Kabangahan, Barangay Hilamunan, Kabankalan City niadtong Hulyo 31, 2019. Dili moubos sa tulo ang kaswalti sa mga berdugo. AB

ranya ni Duterte.

Padayon nga naghiusa ang tanang demokratikong pwersa ug dugang nga gipalapad ang anti-pasistang nagkahiusang prente batok sa rehimeng Duterte. Hiusahon ang mga dinaugdaug ug pinahimuslan, ang mga intelektwal ug propesyunal, mga akademiko, tawong-simbahan, mamumuong pangkultura, mga tawong-midya, kababayen-an, kabatan-onan ug ang anti-Duterteng oposisyong pulitikal. Pahimuslan ang panagbangi sa han-ay sa nagharing pundok. Magmatngon sa mga pagliso sa sitwasyon aron ibwelo ang pagpukaw ug pagpalihok sa masa. Labaw pang magmadasigon aron hiusahon ang gatusan ka libo ug minilyong katawhan sa lain-lain porma ug natad sa pagsukol aron tapuson ang rehimeng US-Duterte.

Nagsilbing pinakalig-on nga kota

sa antipasistang pagsukol ang Partido ug BHB batok sa diktaduryang Marcos, nag-asdang sa kalihukang tago ug dayag, ug sa armadong pakigbisog, gihatag-inspirasyon ug gipukaw ang katawhang Pilipino nga maghiusa ug makigbisog alang sa demokrasya. Mipungkay ang pipila ka tuig nga antipasistang pakigbisog sa pag-alsa sa minilyong Pilipino niadtong 1986 nga nagpahagba sa diktaduryang US-Marcos.

Ang Partido ug ang BHB pa gihapon ang pinakalig-on nga kota sa antipasistang pagsukol sa katawhang Pilipino. Kinahanglan nga labaw pang magpalig-on ang tanang kadre ug myembro sa PKP ug Pulang manggugubat sa BHB ug magpanday sa kaugalingon sa ideolohiya, pulitika ug organisasyon aron makapangulo ug magsilbing ubod sa pakigbisog batok

Gipagrabeng pagpanumpo sa mga kabus sa Kamaynilaan

Sa pinaka-unang tigum sa bag-ong tukod nga National Capital Region Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NCRTF-ELCAC) sa rehimeng Duterte niadtong Setyembre 10, walay basehan nga gipamahayag sa hepe sa pulisya sa rehiyon nga si Maj. Gen. Guillermo Eleazar nga pugad kuno sa armadong rebolusyonaryong kalihukan ang Kamaynilaan, ilabina na ang mga syudad sama sa Caloocan, Malabon, Navotas ug Valenzuela (CAMANAVA).

Bisan og walay gakahitabo nga armadong pagsukol sa rehiyon, ginapagawas niya nga baseng masa kuno sa kalihukan ang lapad nga kabus nga komunidad sa CAMANAVA. Ginaduso niya nga gikinahanglan kining bubuan og mas daghan pang pwersa sa estado sa ngalan sa pagpabilin sa "kalinaw ug kahapsay." Apan tin-aw nga laraw lamang niyang hatagag katarungan ang planong kampanyang kontra-insurhensiya nga nagtinguhang sumpuon ang demokratikong mga pagsukol sa mga

residente alang sa pabalay ug regular nga panginabuhian.

Imbis nga tubagon ang demokratikong mga pangayo sa mga residente alang sa disentang trabaho, ginagamit sa rehimen ang NCRTF-ELCAC aron mangsabwag sa pasistang teror dili lang sa nahisgutang mga lugar kundili lakip na usab sa uban pang bahin sa Metro Manila aron hadlukon ug pahilumon ang mga kabus.

Matud sa BAYAN Metro Manila, daghan na nga residente ug aktibis-

ta sa CAMANAVA ang nagtaho sa pagpanghasi kanila sa mga pulis ug sundalo sukad nga gitukod ang NCRTF-ECLAC. Gitaho sa Defend the Defenders Network (DDN) nga kasamtangang gipangulohan ni Major Jeoffrey Braganza ang pagpanghasi ug pagpanghalok sa mga pwersa sa estado sa mga myembro sa KADAMAY sa Caloocan.

Isip tubag, gipasiugdahan sa DDN ang protesta sa mga residente sa CAMANAVA niadtong Setyembre

"Gipagrabe...", sundi sa panid 4

Padayon nga pagpangatake batok sa mga kabus sa Pandi

Giatake sa mga myembro sa grupong ginatawag ang kaugalingon isip Pagkakaisa Mamamayan Tungo sa Kaayusan ang upisina sa Kalipunan ng Damayang Mahihirap (Kadamay) niadtong Setyembre 9 sa Barangay Mapulang Lupa, Pandi, Bulacan. Human giutingkay ang upisina, gisunog sa grupo ang pipila sa mga gamit sa Kadamay ug gikawat ang uban pa lakip ang mahinungdanong dokumento.

Nagpaila nga mga "maki-Du-terte" ug "anti-Kadamay ang grupong nangransak. Gitukod sa mga ahente sa gubyerno ang maong grupo ug nanghulhog sa mga residente nga motiwalag sa Kadamay. Nag-asta usab kining awtoridad sa pag-apud-apud sa mga "entry pass" gamit ang pangalan sa National Housing Authority. Sa dihang nahitabo ang pagpangransak, giubanan ug gwardyado pa sila sa mga sundalo sa 48th IB ug mga pulis gikan sa Malolos, Angat ug Pandi duyog ang hepe niini nga nailang Placido. Anaa na sa komu-

nidad ang mga sundalo sukad pa niadtong Setyembre 4 ug namig-ot sa mga residente. Duha ka lider sa Kadamay, silang Pat Tupaz ug Obet Lunzaga, ang gibaharang pamatayon.

Matud sa Kadamay, ang maong mga insidente kabahin sa kinatibuk-ang atake sa rehimen aron gubaon ang ilang organisasyon ug palayason sila sa kanhing abandunadong pabalay nga ilang giokupa niadtong 2017. Sukad niadto, wala'g tuo nga pagpangdaut ug pagpangyatak ang gilabay batok sa Kadamay. Giakusahan ang organisasyon isip "prenteng ko-

munista" ug ginahadlok pinaagi sa pagpabuto og pusil. Niadtong Mayo, ilegal usab nga gidakop ang ilang mga myembro.

Walay kalainan ang mga taktikang gigamit sa rehimen sa Pandi sa maduguong mga maniobra niini sa Negros, Bukidnon, Davao ug uban pang lugar kung asa gigamit ang mga "anti-komunistang grupo" nga dili layo sa mga paramilitar nga kaabag sa AFP ug PNP. Ginapagawas niini nga walay kalambigitan ang estado sa maong mga grupo, apan ang tinuod, gitukod ug ginapondohan niini ang mga myembro.

Bisan ang ilang makatarungang panawagan alang sa serbisyong patubig ug kuryente ginahikaw sa mga hingtungdang ahensya. Kadungan niini ang pagpalihok

"Padayon..." sundi sa panid 5

"Gipagrabe..." gikan sa panid 3

18 sa Monumento Circle, Caloocan City aron kundenahon ang nagkagrabeng pagpanumpo kanila sa rehimen.

Kahimtang sa mga kabus sa Metro Manila

Naila ang Metro Manila isip pinakapiut nga rehiyon sa tibuok kalibutan. Sa abereyds, gibanabana nga nagdasok sa kada kilometrokwadrado (km²) niini ang 19,988 ka tawo. Ang Maynila usab ang pinakapiut nga syudad nga adunay 41,515 ka tawo/km². Lakip usab sa mga pinakapiut ang Caloocan (27,915 ka tawo/km²), Malabon (22,419 ka tawo/km²) ug Navotas (21,674 ka tawo/km²). Konsentrado sa maong mga lugar ang pinakalapad nga kabus nga mga komunidad sa nasud.

Tungod sa hilabihan ka daghang populasyon ug kawad-on sa barato ug disentang pabalay, natukmod ang mga kabus nga pamilya nga magtukod og mga payag ug makigdasok sa mga estero, kilid sa sapa

ug riles, eskinita ug bisan sa mga han-ukanan sa basura. Matud sa datos sa reaksyunaryong gubyerno niadtong 2014, mokabat na sa 32% sa populasyon sa NCR (4.64 milyong residente) ang nag-antus sa maong mga komunidad, nga mayirya ang walay maayo nga patubig, sanitasyon ug kuryente. Gibanabana nga mokabat na kini sa 36.7% (6.3 milyong residente) pag-abot sa 2020.

Kadaghanan sa mga residente dinhi naggikan sa hut-ong malaproletaryado nga walay panginabuhian o regular nga mapangwartahan. Luyo sa padayon nga paglapad sa ilang mga komunidad, walay katimbayang mga programa ang rehimen aron tubagon ang ilang mga panginahanglan ug nagpabiling gamay ang oportunidad sa panginabuhian.

Krisis sa pabalay

Subay sa konserbatibong bana-bana sa reaksyunaryong estado, mokabat na sa 6.8 milyon ang kabus nga mga pamilya sa tibuok nasud nga manginahanglan og pabalay sa 2022. Sa kinatibuk-an, kinahanglan

og ₱3.4-trilyong badyet alang sa konstruksyon niini.

Ingonman, nagpabuta-buta ang rehimen ug gisugyot nga maggahin lamang og ₱6.2-bilyong badyet sa bag-ong gitukod nga Department of Human Settlements and Urban Development (DHSUD) alang sa mosunod nga tuig. Ang maong ahensya ang magdumala sa mga programang pabalay sa rehimen. Wala pa sa 1% ang maong alokasyong sa kinatibuk-ang gikinahanglang badyet.

Samtang naggahin lamang og ₱3.2 bilyon alang sa National Housing Authority ug ₱1.3 bilyon alang sa Social Housing Finance Corporation nga kaabag sa DHSUD.

Ang maong makaluluoy nga kahimtang ug ang kadaut nga dala sa paantus ug pasistang mga palisiya sama sa balaod nga TRAIN ug Oplan Tokhang sa rehimen ang nagtukmod sa minilyong kabus, dili lamang sa Kamaynilaan kung dili lakip na usab sa tibuok nasud, nga makigbisog alang sa ilang mga katungod. AB

Mini nga mga pasundayag sa AFP

Desperadong nagpakana og mga pasundayag ug nagmugna og mga bakak ang Armed Forces of the Philippines (AFP) niining milabayng mga adlaw aron pagawasong napukan na ang rebolusyonaryong kalihukan. Ginagamit usab nila kini aron makakubra sa gikurakot gikan sa programang E-CLIP sa rehimen. Lakip niini ang pagparada sa mga pwersa sa estado isip mga myembro kuno sa Bagong Hukbong Bayan (BHB), ug mga pekeng engkwentro.

Pekeng pagsurender

Hugot nga gibatikos sa BHB-Negros ang gipakana sa 3rd ID nga pagsurender kuno sa 310 ka myembro sa Revolutionary Proletarian Army-Alex Bongcayao Brigade (RPA-ABB) bitbit ang ilang mga armas niadtong Setyembre 8. Hilabihan ka bakikaw ang maong pasundayag tungod kay human magsurender sa mga armas gisaaran sila sa hambog nga si Duterte nga subling pagarmasan ug "hatagan og tangke de gyera" human magpailalum sa 45 ka adlaw nga pagbansay isip mga elemento sa Community Defense Unit. Tin-aw nga hulagway kini sa kapitulasyon ug kolaborasyon.

Ang RPA-ABB ang notoryus nga kaabag sa AFP sa pagpatuman sa kampanyang kontra-insurhensiya sa isla sa Negros sukad pa niadtong dekada 1990s. Ang mga tropa niini mga armadong mersenaryo nga nalambigit sa mga krimen ug kontra-katawhang aktibidad, ug ginapro-

tektahan ug ginaarmasan sa despotikong mga agalong yutaan ug kapitalistang nangawkaw sa yuta sa kabus nga mga mag-uuma. Pinakaulahing krimen nila ang pagmasaker sa siyam ka mag-uuma sa Sagay niadtong Oktubre 2018.

Nabutyag usab ang pasundayag nga pagdakop sa PNP sa Pasig City niadtong Setyembre 7 sa sundalong si Joselito Novelo Naag nga gipresenta isip taas nga upisyal sa BHB sa Bikol ug adunay patong nga P100,000 sa ulo; ug pasundayag nga pagsurender ni Jasmen Acevedo ug mga myembro sa iyang grupong bandido sa 36th IB isip mga myembro sa BHB sa Surigao del Sur niadtong Setyembre 4.

Pekeng engkwentro

"Walay engkwentro nga nahitabo tali sa BHB ug 79th IB." Kini ang pamahayag sa BHB-Negros human gibalita sa 303rd IBde nga nakadakop kuno sila og mga myembro

sa BHB sa usa ka engkwentro niadtong Setyembre 17 sa Sityo Maitom, Old Poblacion, Escalante City, Negros Occidental.

Ang maong desperadong pakang nagtinguhang magpakaylap og pasistang kahadlok karong bulanan aron isabotahe ang pagsaulog sa katawhan sa ika-34 ka tuig sa Escalante Massacre, ug pugson silang pasalmuton sa mahitabong kontra-katawhang "peace summit" nga giatok sa parehong adlaw. Gigamit sa 79th IB ang engkwentro aron hata-gag katarungan ang operasyon ug pagyatak niini sa katungod sa mga residente sa Sityo Maitom, Barangay Old Poblacion nga nagresulta sa pugos nga pagbakwit sa 145 ka residente niadtong Setyembre 17.

Gipanghimakak usab sa BHB-Eastern Visayas ang engkwentro sa Barangay Olera, Calbayog City, Samar niadtong Agosto 23 nga gikamatay ni 2Lt. Geroe Jade Nicor, Cpl. Joelito Canico ug duha pa ka tropa sa 43rd IB. Matud niini, ang tinuod nga naka-engkwentro sa mga sundalo mao ang mga armadong maton sa meyor sa Calbayog City nga si Ronald Aquino. Dugang pa niini, walay yunit sa BHB sa maong lugar niadtong maong higayon. AB

"Padayon..." gikan sa panid 4

sa rehimen sa mga bayarang troll sa social media para tamayon ang mga mamumuo ug semiproletrayo sa Pandi. Luyo sa grabeng pagpamig-ot sa ilang panginabuhian, nag-inisyatiba ang Kadamay nga magpadagan og programang pangpanginabuhian, dangan lamang ug ginapaantus sa mas taas nga presyo sa kuryente ug tubig.

Giokupa sa Kadamay ang abandunado nga mga pabalay human ang mga pakyas nga pagkidayologo sa gubyrno nga tubagon ang ilang katungod. Niining ulahi, bisan ang mga myembro sa grupong nangransak miokopa na usab sa abandunado nga mga pabalay gamit ang pangalan sa Kadamay. Pamatuod kini sa gigrabehon sa kawad-on sa pabalay alang sa mga kabus. AB

Kadete sa PMA, patay sa hazing

NIADTONG SETYEMBRE 18, nataho nga napatay tungod sa naamguhang bun-og sa hazing ang usa ka kadete sa Philippine Military Academy (PMA) nga si Darwin Dormitorio, 20, gikan sa Cagayan de Oro. Matud sa awtopsy, nabun-og ang lamang loob sa biktima ug posibleng gikuryente.

Ipailalum usab sa imbestigasyon ang pipila ka upisyal sa PMA tungod sa sulayng pagtabon sa tinuod nga hinungdan ng pagkamatay sa biktima. Unang gipagawas sa PMA nga *urinary tract infection* ang hinungdan sa pagsuka og dugo ug pagsakit sa tiyan sa biktima nga iyang gikamatay. Anaa pa gihapon sa kostudiya sa PMA ang tulo ka kadete nga gidudahang nanguna sa hazing.

Usa ka pasistang tradisyon sa PMA ang hazing kung asa pisikal ug mental nga ginatortur ang bag-ong mga kadete isip pagpangandam kuno sa kalisud nga mamahimo nilang masugamak sa higayon nga sila mahimong hingpit na nga mga sundalo. Gisubay kini sa "initiation ritual" sa United States Military Academy West Point. AB

Nagapadayon nga pagbanaw sa dugo sa Bukidnon

Duha ka magkasunod nga pagpamatay sa mga aktibistang mag-uuma ang nataho sa Bukidnon niining milabayng mga semana.

Gipusil-patay sa wala nailhang mga suspek si Leonides Bacong, nailang lider sa Kasama-Bukidnon, atubangan sa iyang balay sa Barangay Little Baguio, San Fernando Bukidnon niadtong Setyembre 11.

Gipusil-patay usab sa gidudang mga elemento sa 88th IB si Angelito Marivao, myembro sa parehong organisasyon, sa Barangay Mabuhay sa parehong lungsod. Si Marivao na ang ika-16 nga biktima sa pulitikanhong pagpamatay sa Bukidnon karong tuiga.

Aktibong ginababagan sa Kasama-Bukidnon ang pagsulod sa mga kumpanyang mina sa Pantaron Range.

Sa Isabela, gipatay usab sa wala-nailang mga suspek ang organisador sa komunidad nga si Sammy Pahayon sulod sa iyang balay sa San Mariano, Isabela niadtong Setyembre 11.

Iligal nga pagpangaresto ug detensyon

Gidakop niadtong Setyembre 18 sa PNP San Pedro si Antonieta Setias-Dizon sa iyang balay sa San Pedro, Laguna. Si Dizon usa ka kanhing upisyal sa Overseas Workers Welfare Administration ug usa sa pinakadugay na nga organisador sa Confederation for Unity, Recognition and Advancement of Government Employees (COURAGE). Giaresto siya subay sa gitinum nga ebidensyang pusil, eksplu-sibo ug subersibong mga dokumento. Giakusahan usab siya nga nalambigit sa kaso sa pagpatay sa Bayugan, Agusan del Sur. Kasamtangan siyang nakadetine sa istasyon sa pulis sa San Pedro.

Una nang nakasinati og pagpanghasi si Dizon niadtong 2015 ug natukmod nga magpadangup ug magpasaka og *writ of amparo* ug *habeas data* tu-

ngod sa mga hulga sa iyang kagawasan ug kinabuhi.

Sa Quezon, gidakop ug pugos nga gipapirma isip "misurender nga myembro sa Bagong Hukbong Bayan (BHB)" si Alexandra Pacalda, aktibista sa katungod-tawo ug kanhing myembro sa College Editors Guild of the Philippines, sa mga elemento sa 85th IB niadtong Setyembre 14. Gidetine siya og halos 30 ka oras sa kampo-militar sa Barangay San Miguel Dao, Lopez ayha gipasa sa kostudiya sa pulisya. Gitamnan sa mga sundalo og .38 kalibrenng pistola ug mga bala, ug gipagawas nga gitahan kuno niya kini.

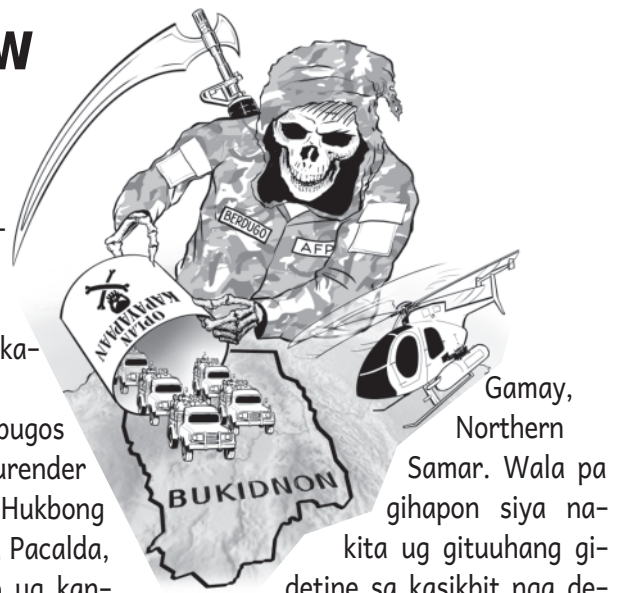
Hugot nga gipanghimakak ni Pacalda ang pamahayag sa militar ug pulisya nga boluntaryo siyang misurender. Matud niya, gihikawan siya sa pagkaon ug tulog samtang anaa sa detensyon, ug gibawalan nga mukuha og kaugalingon niyang abugado.

Sa Negros Occidental, siyam ka myembro usab sa Teatro Obrero ug National Federation of Sugar Workers ang iligal nga giaresto sa mga pulis ug elemento sa 79th IB sa Sityo Barca, Barangay Jonob-Jonob, Escalante City niadtong Setyembre 18. Gitamnan ang gisakyan nilang dyip og .38 ug .9mm kalibrenng mga pistola ug mga botelya nga pagahimuon kunong mga eksklusibo. Gikumpiska usab ang ilang mga selpon.

Niadtong Setyembre 11, gidakop usab sa mga pulis si Joel Casusa, lider sa Kauswagan ng Mangu-nguma sa Sityo Pisok, Barangay Buenavista, Himamaylan City. Giakusahan siya nga myembro sa BHB ug gipasakahan og ginama-gamang kasong pakyas nga pagpatay.

Pagpangdagit

Gidagit sa mga elemento sa 20th IB si Argentina Madeja, niadtong Setyembre 13 sa Barangay Burabod,

Gamay, Northern Samar. Wala pa gihapon siya nakita ug gituuhang gidetine sa kasikbit nga detatsment sa Barangay Guibuangan. Usa ka semana ayha niini, gidagit usab ang mag-uumang si Nario Lagrimas, residente sa Barangay E. Duran, Bobon.

Pagpanghasi

Isip kabahin sa kampanyang saywar sa Armed Forces of the Philippines (AFP), nagpahigayon kini og "awareness drive" sa lain-laing unibersidad sa tibuok nasud niining milabayng mga semana. Lakip sa ilang gibisita ang Bicol University, University of San Carlos sa Cebu ug Don Honorio Ventura State University sa Pampanga. Sa maong mga porm, malisyosong gilambigit sa militar ang mga progresibong organisasyon sa mga kabatan-onang estudyante sa rebolusyonaryong kalihukan.

Samtang gihulga usab sa usa ka pulis si Noe Santillan, propesor sa University of the Philippines Cebu ug bise-presidente sa All UP-Academic Employees Union, tungod lang sa pagsuot og Mao cap (pulang kalo nga adunay pula nga bituon sa tunga).

Militarisasyon ug pagpamakwit

Mibakwit ang 93 ka pamilya gikan sa Barangay Roxas, Lope de Vega, Northern Samar niadtong Setyembre 20 bunga sa pagpangatake sa mga tropa sa 43rd IB sa ilang baryo. Pugos nga gilungkab sa mga berdugo ang mga kabalayan, gihulga ug gipig-ot ang mga residente.

Mibakwit usab niadtong 2018 ang mga residente bunga sa grabeng militarisasyon sa ilang komunidad.

AB

Pagdumdum sa ika-70 ka tuig sa Rebolusyong China

Angay nga handumon ug dumdumon sa Partido ug sa tibuok rebolusyonaryong kalihukan sa Pilipinas ang ika-70 ka tuig nga anibersaryo sa pagkatukod sa People's Republic of China (PRC) sa umaabot Oktubre 1.

Kadaugan sa demokratikong rebolusyong Chinese ang pagkatukod sa demokratikong republika, usa ka rebolusyon nga ginakutluan ug inspirasyon ug estratehikong mga pagtulun-an sa demokratikong rebolusyon sa Pilipinas. Ang pagpundar sa sosyalismo sa China niadtong 1949-1977 ang usa sa pinakamagilakon nga kadaugan sa internasyunal nga proletaryo. Gihimugso niini ang ikaduhang serye sa demokratiko ug sosyalistang mga rebolusyon sa tibuok kalibutan ug nagtukmod sa ikaduhang pangkinatibuk-ang krisis sa imperyalismo.

Sa pagkatukod sa PRC, napailalum ang halos 1/3 sa katawhan sa tibuok kalibutan, kauban ang anaa kanhi sa Union of Soviet Socialist Republics (USSR), sa abante ug progresibong sistemang sosyalismo sa maong panahon.

Gideklara ni Mao Zedong, kanhing lider sa Partido Komunista sa China, sa Tiananmen Square sa Beijing ang pagkatukod sa PRC. Sinugdanan kini sa sosyalistang rebolusyon ug konstruksyon nga milungtad og halos tulo ka dekada. Sa misunod nga mga tuig, gipasubsub niini ang demokratisasyon sa China. Gitukod niini ang demokratikong gubyerno sa katawhan, kung asa ang tanang mga demokratikong sektor sa mamumuo, mag-uuma, petiburgesya ug nasudnong burgesya gihiusa ug gipalihok aron tukuron ang usa ka gawasnong katilingban.

Gitukod sa China sa tanang ang-ang ang mga kongreso sa katawhan ug mga kumperensyang konsultatibo aron motunhay ug modaloy ang buhi ug tinuod nga demokrasya. Dinhi, hingpit nga nahiangum sa masang kabus ang kagawa-

san ug benepisyo sa bag-ong sistema, kung asa mipatigbabaw ang gahum sa ilang hut-ong ug mipailalum ang kanhing madaugdaugon ug mapahimuslanong gahum sa dagkung burgesya ug agalong yutaan.

Ilalum sa Partido Komunista, gipasubsub ang reporma sa yuta sulod lamang sa 10 ka tuig, ug gibuhian ang gatasan ka milyong mag-uuma sa pyudal ug semipyudal nga pagpahimulos. Gipakunhod niini ang produktibidad sa yuta ug sa sektor sa agrikultura, ug nagbunga sa paglambo sa mga batakang industriya. Giduso niini ang pagtukod og bug-at nga industriya, subay sa pag-uswag sa agrikultura ug paglambo sa gaan nga industriya.

Gitransporma niini ang agrikultura pinaagi sa kolektibisasyon sa yuta, mekanisasyon sa produksyon ug pagtukod og mga pabrika sa pagkaon ug uban pang produktong pangkonsumo. Paspas ang pag-uswag sa produksyon ug pagdaghan sa mga produktong sarang nga nakatubag sa batakang panginahanglan sa katawhang Chinese sama sa pagkaon, sanina, pabalay ug uban pa. Naangkon sa minilyon ang pag-saka sa ang-ang sa panginabuhian ug labaw nga napalambo ang ilang pangkinatibuk-ang kahintang.

Linakang-lakang nga gipalambo ang ekonomiya sa sistematiko ug giusa nga pamaagi sa mga planong adunay gidugayong lima ka tuig. Gitukod ang mga kalsada ug tulay, gamit ang kusog sa minilyong mamumuo, aron itransporma ang China gikan sa usa ka pyudal ug atrasadong nasud ngadto sa usa ka moderno ug demokratikong katilingban.

Taliwala niini, gipanawagan ni Chairman Mao sa katawhan ug pro-

letaryong Chinese ang pagpadayon sa rebolusyonaryong pakigbisog batok sa mga elemento sa burgesya sulod mismo sa Partido Komunista nga walay hunong sa pagsulayng idiskaril ang pag-abante sa sosyalismo sa China ug ibutang sa dalan sa kapitalistang pagpanumbalik ang nasud. Gipalihok niini ang katawhan, ilabina ang kabatan-onang Chinese, niadtong 1966 hangtud 1976, sa usa ka rebolusyong pangkultura, batok sa maong mga pagsulay. Ang maong praktika ang naghimugso sa teorya sa nagapadayon nga rebolusyon ilalum sa diktadurya sa proletaryo aron ikonsolida ang sosyalismo ug pugngan ang pagpanumbalik sa kapitalismo. Kini ang usa sa pinakamahirungdanong kontribusyon ni Mao sa paglambo sa teorya ug praktika sa proletaryo.

Sulod sa napulo ka tuig, nahimo sa proletaryong Chinese nga pugngan ang pagpanumbalik sa burgesya sa gahum. Ingonman, napukan ang proletaryo sa pag-ilog ni Deng Xiaoping ug sa iyang pundok sa gahum sa estado ug liderato sa Partido Komunista niadtong 1977. Giguba ang demokratikong gahum sa mga mamumuo ug mag-uuma ug gihatagan og bag-ong gahum ang mga upisyal, mga manedyer ug kapitalista nga magdumala sa produksyon, negosyo, pagbaligya, pag-empleyo ug uban pang mga hisgutanan sa ekonomiya.

Sa pagpakaylap sa "maki-merkadong" mga reporma niadtong 1978, pipila ka panahon lang human mipanaw si Chairman Mao, hinayhinay nga naliso ug nabawi ang mga kadaugan sa katawhang Chinese. Gilambigit ang ekonomiya sa China sa pangkalibutanong sistemang kapitalista pinaagi sa pagtukod og mga espesyal nga sonang pang-ekonomiya sa upat ka baybayong

"Pagdumdum..." sundi sa panid 8

Protesta sa katawhan batok sa diktadurya, gilunsad

NAGPROTESTA ANG LIBOAN ka katawhan sa lain-laing bahin sa nasud niadtong Setyembre 20 isip pagdumdom sa ika-47 ka tuig sa deklarasyon sa balaod militar sa diktador nga si Ferdinand Marcos. Sa pagpanguna sa mga kabataan-onan, hugot nga gikundena sa mga nagprotesta ang tiranya ug sulayng pagtukod og usa diktadurya sa rehimeng Duterte.

Sa Maynila, liboan ang nagmartsa gikan sa Mendiola padulong Luneta Park kung asa gilunsad ang mayor nga bahin sa programa. Misalmot sa kalihukan ang lain-laing sektor dala ang ilang mga panawagan batok sa pagpanumpo sa rehimen. Nag-una nilang gikundena ang malukpanong pagtawag niini sa mga estudyante, magsisibya, mag-uuma ug uban pa isip mga komunista. Gibatikos usab nila ang nagkagrabeng presensyang militar sa mga kampus ug komunidad.

Misalmot sa kalihukan ang 400 ka mag-uuma ug aktibista sa pagpanguna sa BAYAN-Bicol. Gikundena sa grupo ang pagpatuman sa Memorandum Order (MO) 32 ug Executive Order 70 nga nag-institusyonalisa sa "whole-of-nation approach" sa rehimen nga epektibong nagpailalum sa nasud sa dilideklaradong balaod militar. Nagresulta kini sa walay puas nga paglapas sa katungod-tawo ug paggrabe sa krisis sa panginabuhian.

Giduso ni Raoul Manuel sa Youth Act Now against Tyranny nga dili na dapat subling mahitabo ang kadaut sa diktadurya sa nasud.

Misalmot usab ug nakighiusa sa protesta ang lain-laing grupo nga myembro sa United People's Coalition. Hugot nilang gikundena ang paggukod ug pagpamatay sa mga relihiyoso, mamumuo ug tigpanalipod sa katungod-tawo tungod lang sa ilang pulitikanhong baruganan ug pagpadayag og disgusto sa mga palisiya ni Duterte.

Samtang naglunsad usab og laing protesta sa lain-laing sentrong lungsod sa tibuok nasud lakip ang Los Baños, Baguio, Angeles, Tarlac, Cebu, Iloilo ug Davao City. AB

"Pagdumdom..." gikan sa panid 7

nasud, ug sa kadugayan sa kasikbit pang mga nasud. Giengganyo niya ang pagsulod sa langyawng kapital hangtud sa mga interyor nga lungsod pinaagi sa hilabiha ka ubos nga suhulan sa mga mamumuong Chinese. Nagresulta kini sa pagkaguba sa sistemang komunal nga produksyon, ug malukpanong kumbersyon sa yutang agrikultural padulong sa mga industriyal nga engklabong nakapunting sa eksport. Gigamit sa mga kapitalistang Chinese ang mga dalan, pantalan, *airport*, pabrika ug komunidad sa mga mamumuo nga gitukod panahon sa sosyalistang konstruksyon alang sa ilang pribadong akumulasyon sa tubo.

Gilatas sa China ang kapitalistang dalan, nga hinungog nga gitawag ni Deng nga "sosyalismong adunay kinaiyang Chinese" ug gibutang ang katilingban ug ekonomiyang Chinese sa mga krisis nga natural sa maong sistema. Mipatigbaw ang gahum sa mga monopol-yong burukrata kapitalista ug ang kasosyo nilang mga monopolyo kapitalistang lokal ug langyaw. Nahuman ang pipila ka dekada nga walay

katupong nga kapitalistang pagkaylap sa ekonomiya bunga sa liberalisasyon sa kapital, serbisyo ug pamatigayon, malukpanong kumbersyon sa yuta, walay katupong nga pagpuga sa tubo sa kaugalingon niining mga mamumuo, ispekulasyon sa kapital ug sa *real estate*.

Ginaila na karon ang China nga ikaduhang adunay pinakadakung ekonomiya ug gibanabana nga labwan pa ang ekonomiya sa US sa umaabot nga mga tuig. Ingonman, naglunang karon ang ekonomiya sa China sa krisis sa sobrang produksyon, ilabina sa asero, semento, mga kahimang elektroniko ug uban pa. Sukad 2018, mihinay na ang lokal nga produksyon niini human ang kapin usa ka dekada sa taas nga tantos.

Usa ka dakung imperyalistang nasud sa kasamtangan ang China. Ang China na ang pinakadakung naggaeksport og sobrang mga produkto ug sobrang kapital sa tibuok kalibutan. Niadtong 2007, gitukod niini ang China Investment Corporation nga adunay \$200-bilyong kapital (pinakadakung kumpanya sa negosyo sa kalibutan). Gitukod usab sa China ang Asian Infrastructure Investment

Bank (AIIB) ug ang bangko sa BRICS (Brazil, Russia, India, China ug South Africa) aron padaluyon ang pag-eksport sa kapital.

Usa sa dakung ginapondohan sa China ang Belt and Road Initiative (naila usab isip One Belt, One Road), ang proyektong pang-imprastruktura nga magdugtung sa mga nasud sa Asia, Europe ug Africa sa China. Tinguha sa China nga higupon dinhi ang sobra-sobrang kapital ug mga produkto sa China. Kung matukod kini, pagabagohon niini ang kondukta sa pamatigayon ug produksyon sa tulo ka dagkung rehiyon, ug ibutang ang China isip sentro.

Atubangan sa nagkagrabeng krisis sa kapitalismo, ginaduso sa China ang bag-ong imperyalistang bahinay sa kalibutan. Ginahagit niini ang dominasyon sa US ug nangandoy nga solong maghari sa mugnaon nga bag-ong internasyunal nga kahimtang. Ginaduso niini karon ang "reporma sa sistema sa pangkalibutanong pagdumala," nga kanhing solong ginatakda ug ginadiktahan sa US.

Ipadayon sa sunod nga isyu... AB

Resolusyon alang sa mga mag-uuma sa humay

ISIP TUBAG SA nagkagrabeng krisis sa bugas, naghaon og resolusyon ang 53 ka kongresista sa pagpanguna sa Makabayan Bloc niadtong Setyembre 19 sa Kongreso aron isugyot nga dugangan og ₱15 bilyon ang badyet sa National Food Authority (NFA). Pagagamiton kini alang sa pagalit sa 750,000 metriko-toneladang (MT) humay gikan sa mga lokal nga mag-uuma sa kantidad nga P20/kilo. Giduso nila nga hilabihan ka kulang ang gisugyot nga ₱7-bilyong alokasyon sa rehimen alang sa pagpalit sa humay. Matud nila, makapalit lang og 350,000 MT nga humay ang maong kantidad.

Aron makasugakod ang sektor atubangan sa kadaut sa Rice Liberalization Law, gisugyot usab sa resolusyon nga ibaligya ang bugas sa NFA sa kantidad nga ₱27/kilo.

Protesta batok sa pagpanumpo

USA KA "ROGUE GALLERY" o koleksyon sa imahe sa mga nag-unang suspek sa mga paglapas sa katungod-tawo ang gipikit sa mga nagprotestang aktibista sa opisina sa Commission on Human Rights (CHR) niadtong Setyembre 12. Gidungan ang kalihukan sa pagdungog sa CHR mahitungod sa mga atake sa estado sa mga katawhan.

Misalmot sa maong pagdungog ang mga opisyal sa AFP ug PNP. Aron hatagag katarungan ang ilang mga krimen, bisan dinhi dayag nilang gitawag ang mga progresibong grupo isip ligal nga prente sa Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) ug Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Matud kang Roneo Clamor sa Karapatan, ang nagapakaylap sa malisyosong propaganda sa AFP kabahin sa kampanya sa National Task Force to End Local Communist Insurgency. Padayon sila nga nagasabwag og disimpormasyon aron ibutang sa alaot ang kinabuhi ug panginabuhian sa mga tigpanalipod sa katungod-tawo, aktibista, mag-uuma, abugado ug uban pa.

Hunong pasada sa Valenzuela

SA PAGPANGUNA SA PISTON, gilunsad sa 500 ka tsuper sa Valenzuela City ang ilang hunong-pasada batok sa programang "no contact apprehension" sa lokal nga guberno niadtong Setyembre 16. Tumong sa palisiya nga patas-an ang multa sa mga paglapas sa balaod trapiko gikan sa kanhing minimum nga ₱150 alang sa unang paglapas ngadto sa ₱1,000 hangtud ₱3,000.

Ginaduso sa mga tsuper nga hilabihan ka taas ang maong kantidad kaysa kita sa mga drayber, opereytor, ug bisan sa motorista. Gibatikos usab nila ang lokal nga guberno sa pagpatuman sa ordinansa nga wala man lang nagpahigayon og pangpublikong konsultasyon. Panawagan nila nga iubos ang minimum ngadto sa ₱500. Imbis nga tubagon ang ilang pangayo, nanghulga ang meyor sa Valenzuela nga si Rex Gatchalian nga kasuhan ang misalmot sa hunong-pasada tungod kuno kay "paglapas" kini sa ilang prangkisa.

Sa Bacolod City, duha ka oras nga naghunong pasada ug nagprotesta ang mga tsuper niadtong Setyembre 11 aron babagan ang eksperimentong 45-60 adlaw nga pag-usab sa ilang mga ruta. Gi-reklamo nilang dili na sila mokita tungod sa kalayo sa gikinahanglan nilang tuyukan.

Nanawagan usab ang PISTON, Stop and Go ug Alliance of Concerned Transport Organizations sa malukpanong hunong-pasada sa Setyembre 30 aron babagan ang planong pagtangtang sa mga dyip sa kalsada sa takuban sa "jeepney modernization program."

Atake sa Saudi Arabia, gihimong takuban sa US aron pig-oton ang Iran

GIHIMONG TAKUBAN SA imperyalismong US ang serye sa mga atake sa higanteng mga planta ug pasilidad sa nagaproseso og lana sa Abqaiq ug Khurais, Saudi Arabia niadtong Setyembre 14 aron padayon nga pig-oton ang Iran.

Bisan og giangkon dayon sa mga milisyang Houthi, usa ka anti-imperyalistang kalihukan sa mga minorya sa Yemen, nga sila ang nagpabusikad sa mga misayl sa mga planta pugos pagihapong ginapagawas ni US Secretary of State Michael Pompeo nga ang Iran ang anaa luyo sa pagpangatake nga gitawag niyang "akto sa gubat." Matud sa mga Houthi, tubag ang maong operasyon sa pagpanabotahе sa nagapadayon nga agresyon ug interbensyon sa Saudi Arabia sa Yemen.

Isip tubag, nanghulga ang presidente sa US nga si Donald Trump nga magdeploy og dugang nga mga tropang militar ug magpahamtang og bag-o ug mas bug-at nga sangkasyon sa Iran aron piangon ang ekonomiya niini, lakip ang industriya niini sa lana. Hugot usab nga gipanghimakak sa Iran ang mga akusasyon ug gibatikos ang maong mga lakang. Giduso sa hepe sa Foreign Ministry sa Iran nga si Mohammad Javad Zarif nga "iligal ug dili makitawhanon" ang maong mga pagpanghulga tungod kay walay pili niini

ning ginaatake ang ordinaryong mga katawhan sa Iran.

Ang Saudi Arabia, nga adunay pinakadakung reserba sa lana sa ti-buok kalibutan, ang usa sa pinakaduol nga alyado sa US sa Middle East ug ginaiimportan niini sa mokat og 10 milyong bariles sa lana kada adlaw. Ang naguba nga mga planta nagaprodyus og 5.7 milyong bariles sa lana kada adlaw o katugbang sa 5% sa pangkalibutanong suplay. Tungod sa pagpangatake, nataho nga misaka og 14% ngadto sa \$62.90 kada bariles ang abereyds nga presyo sa lana sa pangkalibutanang merkado. Kini na ang pinakataas nga presyong nataho gikan 1988.